

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Divendres 12 de Febrer de 1897

Núm. 3.192

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3/50
A provincies trimestre. 1/100
Extranjer y Ultramar. 1/100
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, 7 (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals
llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, plassa Sant Jaume, 2.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

LO SENYOR DON AGAPITO LAMARCA QUINTANA

MORÍ A BARCELONA LO DIA 31 DE JANER

Q. E. P. D.

Sas fillas donya Maria de la Concepció y donya Eugenia Lamarca y de Mier, fills polítichs don Pau Font de Rubinat y don Francisco Maciá y Llussà, nets, germana donya Modesta, nebots y demés parents, al fer saber a sos amichs y coneguts tan sensible perdua, los hi participan que 'ls obsequis funeraris per lo descans de sa ànima, tindrán lloch en aquesta ciutat avuy divendres, a las 10 del demati, en la parroquia Major de S. Pere y 'ls hi demanan que 'l tingan present en sas oracions.

REUS 12 DE FEBRER DE 1897.

SECCIÓ DOCTRINAL

La gent de Madrid
y la sanch dels pobres

La més odiable de totes las cosas esgarrifoses que succeheixen en la manera de regir-se actualment l' Estat, es la quinta.

Li han dit *contribució de sanch*, y, a pesar de que s' ha volgut vessar en aquesta frase tota la repugnancia y tot l' odi que aytal tribut inspira, encara 'l nom es poch expressiu. Deu ser que no hi ha en lo llenguatge que 'ns llegá un passat de més enteniment y de més cor, paraules adequades pera calificar un acte del Estat qui 's nodreix de sanch de la joventut, de llágrimas y de crits de dolor de las mares, de sacrificament de la ancianitat, de la ignocencia y del desvaliment, y de la iniquitat y de la injusticia.

Solament la ley implacable de la necessitat pot consentir á governants qui no arriben al extrém monstruós de tenir ánima de fiera, reclamar, sense que 'l cor se 'ls trossegi, lo pago de samblant tribut, y, arribantlos lo cas tristíssim de ferho, cal que no tingan ni una engruna de bon sentiment pera no posar tota la seva consciencia en reduhir l' abominable impost á la menor expressió possible de sa odiositat.

¿Quin va ser lo ciutadá d' Espanya que va dir que *la política no té entranyas*? Aquest va donar la defició més terriblement exacta de la dominació á que estém subjectes. La política espanyola no té entranyas. Ni té entranyas, ni té cervell, ni té vergonya. Aixís ho demostra contínuament ab lo régimen ab que 'ns domina; pero en res tan escandalosament, y tan imperdonablement, com en la cuestió de las quintas.

Lo que ha passat y está passant en aquest particular es la demostració més desesperadora de que 'l sistema polítich d' Espanya y 'l personal que 'l maneja, es completament deixat de la má de Deu; ó si no, es que ho som los qui 'ls aguantém, y Deu se val d' ells pera flagell de la nostra aliviadora subjecció.

L' any passat, los catalanistas alsarem lo coure contra la gran iniquitat de que, en materia de quintas, eran víctimas los catalans. Los cálculs de nostres companys de *Lo Regionalista* demostraren que Catalunya havia pagat á entregar, en pago de la esgarrifosa contribució de sanch, més de dos mil minyons de més dels que á proporció li pertocavan. A pesar de que 'l país, á pesar de que la gent de Catalunya feu estúpídament lo sort als clams de la justicia dels catalanistas, no volgueren descoratjarnos y cedir, y, mercés á la co-operació de Sabadell y de Mollet, ahont la protesta nostra esclatá en meetings imposadors, los crits contra la iniquitat arribaren á Madrid, y 'l Ministre feu dir als diaris que 's pendrían disposicions pera desfer en lo possible las injusticias comesas, è impedir que se 'n fessin de noves.

Ximplés de nosaltres, cridárem victoria. Ens havia de semblar impossible que, haventse fet cárrech los homes qui 'ns governan, de la revolcadora iniquitat que denunciavam, no s' hi posés sincerament remey. Pensàrem que eran homes, y no tinguerem en compte que eran polítichs. La decepció ha estat tremenda.

Lo Ministre de la Guerra tractá de cumplir lo promés: reformá la ley pera veure d' impedir nous abusos y 's publicá un Real Decret manant la revisió dels espedients d' exempció.

En la práctica 'l remey ha estat pitjor que la malaltia pera 'ls catalans. Fentam, de la darrera quinta, á las filas, dos mil y pico de minyons més dels que tocavan. D' aquets que indogudament servian, no 'n torná cap á casa seva; pero, en cambi, ara, en virtut de la revisió d' espedients ordenada en lo R. D. citat, setcents cinquanta minyons de la provincia de Barcelona, ó declarats exemps, ó ab causa legal encara pendent de prova completa, han sigut declarats soldats. De manera que, dos mil de passo que hi eran sense haverhi de ser, y ara, d' aquella sola provincia, setcents de passo que no havien d' hanarhi, y 'ls hi fan anar, la nostra Catalunya paga ab un excés horrible lo seu escot á la *contribució de sanch*. Pagarem un excés de compatriotas al servey de las armas, per los abusos de la polítiqueria en altres indrets d' Espanya, y ara en pagarem un altre excés, per los abusos dels governants suprems del Estat.

Totas las trampas, totas las ilegalitats, totas las injusticias que grillan y prenen ufana en lo ventre pestilent del Estat centralisat que consentim, totas s' abaixan com una nuvolada de corps sobre la afligida y may prou cansada Catalunya.

¿Qué farà la gent de la nostra terra en vista de tal disbauza? ¿Consentirá que, atropellant tots los senti-

ments y trepitjant las lleys, se consumi l' injust é ilegal sacrifici de la sanch de tants pobres de la nostra Patria?

No hauria de ser; pero 'n tenim por.

En la Diputació Provincial de Barcelona s' aixecá, ab dignitat, lo orit de protesta. No n' hem sentit resons que permetia nodrir esperansas.

Tenim por que tindrà rahó en son pessimisme 'l intel·ligent oficial de la Diputació Sr. Parés, qui, en un article que dedica á l' assumpto en lo darrer número de la *Revista jurídica de Catalunya*, després d' assegurar que 'l Ministeri ha incorregut en lo cas de responsabilitat ministerial, diu que no sia exigide, puig te present que 'l nostre país es molt decaygut y que 'ls seus representants en Corts deuen tant al Poder executiu, que no tenen la suficient independencia. E inspirat per aquest rasonable pessimisme, acaba per proposar una tranzaccio utilitaria.

Aixó que passa en la nostra terra es senzillament horrorós. Ja ni las ofensas als sentiments més vius, ni 'ls balabarans dels interessos més sagrats, ni las ilegalitats més descaradas y coentas no troban cors prou decidits pera llensar á la cara dels tirans l' indignat anatema.

¿Encara no es prou plena la copa d' amarguras del nostre poble?

N. VERDAGUER Y CALLÍS.

LA PESTE

II

Lo fenómeno psicológich predominant en las epidemias de peste dels sigles passats ha sigut la por, exagerada fins á la bogeria, que dominava l' esperit d' aquellas generacions febles. En l' anterior article creyém haver dit lo suficient, al parlar de la peste Justiniana y de la peste de París, pera que aixís se compregués. En los primers sigles las generacions tocavan los desastrosos efectos del mal y, no poguentse donar compte de la naturalesa del mateix, no veyent mes que 'l sufriment, la desolació y la mort, y cegada la vista dels homes per la superstició mes embrutidora, no sapigueren veure en la peste mes que un flagell enviat per Deu segons los uns, y pel dimoni segons los altres. En lo sigle XIV la peste fou per tots un cástich enviat á la humanitat pera purgar sos molts pecats. La terra y l' infern devían engolirse tot lo género humá y no hi hagué causa que no s' invoqués, aixís las dimoniacas com las astrológicas, pera explicar la *gran mort* que aixís anomenavan allavors á la peste.

La consecuencia del terror en la peste de Justinia fou lo suicidi.

Després del sigle XV la por cambiá de forma. La gent ja vegé en la peste, no un cástich, sino una malaltia. La idea del contagi s' obrí pas: la superstició abandoná las causas divinas y dimoniacas pera esplicarse la naturalesa del mal, lo cel y l' infern foren oblidats y son lloch ocupat per la monstruosa creació de las sectas imaginarias d' *untadors* y de *sembradors* de la peste. Difundida rápidament aqueixa invenció diabólica ben prompte trobá víctimas á qui inmolat y 'ls pobres juheus foren los primers en pagar tribut á semblant aberració de la inteligencia humana.

La por s' aterrá á la idea dels maleficis, y la humanitat, en aqueix segon període de la historia de la peste, se torná assassina.

Escampantse, la idea de las sectas d' untadors ben prompte invadí totas las classes socials y contagiats los magistrats y fins los metjes de semblant creencia ocorregué 'l cas horrorós de que en 1581 se dongués un dia als parisenchs la ordre de matar á tots los que fossin sembradors ó escampadors de la materia bubónica. Cassats com feras pels carrers de París, los sospitosos y 'ls senyalats com á sectaris, foren penjats los uns y cremats vius los altres y en tant gran número que esgarriá 'l pensarho.

A Italia s' arribá fins á suposar la existencia de grans laboratoris pera fabricar unguents pestilencials que escampats havian de produhir lo mal y tothom recorda aquell fet, tantas vegadas contat, dels dos inglesos que, trobantse visitant la Catedral de Milán, foren sorpresos tocant los marbres de la fatxada, lo qual fou suficient pera que 'ls prenguessin per untadors y 'ls matessin.

A Madrid, acusats d' untadors, foren cremats vius uns francesos y moltes altres personas condemnadas als mes barbres suplicis.

A Milán la follia popular portá sa exageració fins al extrém de suposar que tot, portas, parets, murallas, estava untat y la gent s' excursá 'ls vestits y se 'ls estrenyé pera no fregar en lloch. Altres, arremangats, anavan pel mitj dels carrers pera no tocarse ab ningú, apartantse dels altres viandants, fugint fins de sa pro-

pie ombra. La por al contagi, la creencia en los untadors s' extengué fins al deliri, penetrá en las familias y portá la horrible sospita fins á la cambra matrimonial.

Associats los metjes á la bojeria comú, se denunciaren culpables imaginaris y 'ls jutjes infligiren los tormentos de la inquisició á las víctimas d' aqueixas suposicions. Los que més sufriren la persecució de la justicia foren los barbers y 'ls venedors d' unguents.

«En resum. La peste d' aqueixa época feu un mal immens. No solzament ella ocasioná la destrucció, 'l dol y la por, sino que miná las bases de la societat. Ella entorboli 'ls cervells, corrompé 'ls cors, destruí 'ls sentiments mes purs de la societat y de la familia. Ella violá la justicia encomanant á jutjes y magistrats lo contagi de la bojeria popular, ella feu neixer la por, la mes baixa y crudel de las passions y dels defalliments humans, la por que 's revenjá sobre milions d' ignoscents. Mes curt: ella matá 'l cos, degradá l' esperit y la moral de nostra especie. Ella atrofiá y feu regular la humanitat. Aquesta fou, donchs, la gran plaga de la edat mitja, la creu de nostres passats, lo mal de molts sigles, la mort gran, la mort negra, la mort!»

DR. CLARAMUNT.

CRONICA REGIONAL

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS
del dia 11 de Febrer de 1896

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER particular
9 m.	719	77	0'	39	Ras	
3 t.	752	70				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m.	Sol. . . 30	5	9	S. S.	Cumul.	0/3
3 t.	Sombra 48		4		id.	0/3

TEATRO FORTUNY

No menos favorecudá que la d' ans d' ahir se vegé la funció d' ahir donada en aquest colissen per la companyia d' ópera italiana *tournee artistica Galvani*.

La obra representada «La Sonámbula» sortí una mica desigual principalment al final del segon acte, degut á la inseguritat del artista encarregat de fer lo tenor á qui 'ns veyém privats de censurar, per quan en los avisos que la empresa feu repartir á la tarde ja 's demanava la indulgencia del públich.

En cambi 'l paper de protagonista, *Amina*, que 'l tenia confiat la Sra. Galvani sortí en la part cantábil molt bé y en especial lo *rondo ó aria* del final de la obra que talmént lo brodá, sent coronat al acabament ab forts y molts aplaudiments que obligaren á la senyora Galvani á repetirho.

Ha sigut una llástima que tant en la «Luccia» com en la «Sonámbula» hagi flaquejat una figura tan principal com la de tenor, puig aixó segurament ha motivat que la Sra. Galvani no hagi lluhit millor las sevas facultats artísticas.

Com pera las funcions de dissapte y diumenge se 'ns anuncia lo debut del tenor Sr. Brotat de qui verament ne tenim bonas noticias, deixém pera un dels números vients lo fer públich lo judici que tenim format de la companyia y especialment de la figura que mes hi destaca, la de la Sra. Galvani.

Aquesta nit, á las nou, celebrará sessió de segona convocatória nostre Excm. Ajuntament.

Per lo Govern civil d' aquesta provincia s' encarrega la busca y captura del jove Anton Blay Mestres, natural de Monbrió de Tarragona y de 13 anys d' edat.

Segons nota que se 'ns ha facilitat per la Administració de Consums, lo recaudat ahir per varias especies puja la cantitat de 925'75 pessetas.

Llegim en *La Renaixensa*:

Ahir vespre 'l nostre company don Enrich Prat de la Riba doná la conferencia anunciada, qual tema era: «Lo fet de las nacionalitats», devant d' una numerosa concurrència que omplia enterament lo Saló de cátedras del Ateneo Barcelonés.

Comensá explicant lo fet d' observarse per dessota ó desdobre del aparato dels estats constituïts ara y en totas épocas, las grans unitats naturals de pobles que son á pesar de tots los artificis; y tractant després del concepte ab que las diferents escoles sociológicas han explicat aqueix nexu comú que agrupa als individuos mes fortament que l' esforç dels conquistadors y dels polítichs.

Feu després aplicació a Catalunya y anunciá 'l fet de la existencia d' una societat natural que á través dels sigles se determina per una certa unitat en la llengua, en lo dret y l' art, y que comprén las terras desde 'l Ródano fins a la actual Murcia: la *ents ibérica* d' Avienus.

Los nostres lectors podrán llegir sencer en aquestes págines aquest interessant treball, que fou rebut ab unánims y entusiastas aplaudiments.

Lo tractarse d' un company nostre lliga de mans pera alabarlo; pero hem de dir que las conferencies catalanas d' aquest any han tingut un bon principi en la d' ahir, que ve á ser com la exposició del fonament científich de la demostració de la Personalitat de Catalunya, que es la tasca que s' han imposat los nostres amichs del Ateneo.

Copiém d' un diari de París:

L' Emperador de Austria ha rebut en audiència al burgmaestre de Praga M. Podlipny, qui li ha dat las gracias en llengua txech, per la confirmació de sa elecció. L' emperador li ha contestat *també en txech* que tenia mol gust en conèixer al nou burgmaestre de Praga.

La entrevista devia ser un acte oficial y de cerimonia, y, ab tot, los flamants defensors de la *lengua oficial* d' Austria no 's devian esborronar de que 'l burgmaestre de Praga tingués l' atreviment y la falta de cortesia de parlar en la llengua de Bohemia al seu soberà y de que aquest li respongués en la mateixa llengua.

A Espanya no 'n farian pocas de protestas los *Lidalgos* de la cortesial...

Y es que en aquest país desventurat governat per una rassa que conserva encara l' empelt de Moreria, tenim la desgracia de posarnos en contradicció fatal ab tot lo que en las nacions civilizadas representa avens, cultura y bona correspondencia.

Ha sigut nomenat pera representar als metges espanyols en lo Congrès Médiq de Moscou lo Dr. D. Bartomeu Robert, qui s' encarregará de redactar un dels discursos que deuen llegirse durant las cinch sessions que celebrará lo Congrès.

En la Exposició internacional de Avicultura que s' ha verificat a Brusselas ha obtingut Diploma d' honor la revista espanyola «La avicultura práctica», que publica la Real Escola d' Avicultura d' Arenys de Mar, baix la direcció de don Salvador Castelló, concedintse-li además una medalla de plata commemorativa de la Exposició.

La Granja Parais, l' any passat doná á conèixer á Bèlgica la rassa de gallinas del Prat, per la que li foren concedits dos primers y un segon premi; en la Exposició d' aquest any ha exposat «Castellana negra», sent los dos exemplars d' ella agraciats ab primers premis.

Los frequents envíos d' aus de rasses espanyolas á las Exposicions avícolas extrangeras han produhit molt bon afecte entre alguns avicultors belgas y francesos que, admirant las bonas condicions de nostras rasses de gallinas de producte, las han adquirit y 's proposan cultivarlas en lo cuydado que mereixen.

Lo genial autor dramátich en Angel Guimerá ha telegrafiat al «Club Recreativo» de Tortosa agrañint als socis de la citada societat lo telégrama de felicitació que li dirigiren ab motiu del gran éxit que alcanzá son últim drama «Terra baixa», estrenat lo diumenje passat en aquel Teatre Principal.

Lo senyor President de la Diputació provincial de Barcelona ha dirigit al Excm. senyor ministre d' Estat lo següent telegrama:

«Prego encarecidament á V. E. que 's serveixi atendre la justa petició del Sindicat d' exportadors de vins d' aquesta ciutat, procurant que lo Govern Argentí no alteri la escala alcobólica que imprescindiblement necessita nostres vins pera tindre un lloch en aquell mercat. —Andreu de Sard.»

Sembla que es objecte d' estudi en lo ferrocarril del Nort lo plantejament del sistema, que ja regeix á Italia y Bèlgica, de dividir realment lo dia en 24 horas. Ab tal motiu, los cuadrants dels rellotjes que 's fixarán á las estacions y sas dependencias tindrán 25 xifras en lloch de las 12 que ara comptan, servint lo 0 pera senyalar la sortida d' un tren al punt de la mitja nit y 'l 24 si 's tracta de la arribada a la mateixa hora.

Los embarchs efectuat en lo port de Tarragona durant lo mes de Janer últim en viavellana y atmetlla, segons datos presos de *El Comercial* son:

Vi: 5.584 bocoys, 1.068 botas, 602 mitjas, 801 cuarts y 1.216 octaus.

Avellana: 16.294 sachs.
Comparats aquestos embarchs ab los d' igual mes del any anterior, resultan:
Vi: 4.993 bocoys menos, 42 botas més, 123 mitjas més, 508 cuarts més y 967 octaus més.
Avellana: 4.422 sachs més.
Atmetllas: 365 sachs menos.

Judicis orals del mes de Febrer de 1897

SALA SEGONA

Dia 12.—Jutjat de Tarragona.—Delicte per lesions, Joseph Abella; ponent, Martín; lletrat, Rabasa; procurador, Planas.

SALA PRIMERA

Dia 13.—Jutjat de Falset.—Delicte per lesions, Joaquím Franch Franquet; ponent, Polanco; lletrat, Galan; procurador, Dalmau.

Apunts bibliográfichs

La gent nova

Nostre distingit amich y casús escriptor D. Antón Sánchez Pérez, ha tingut la galanteria d' enviar nos, acompanyada de carinyosa dedicatoria, la preciosa comedia en tres actes que doná últimament á la escena y quin títol serveix d' epígrafe á las presents ratlles.

Per cert que 'l primer exemplar que de la mateixa producció nos enviá, no arribá á nostre poder; y com nosaltres som molt *golosos* cuan se tracta de saborejar las bellasas dels més eminentes literats, en quina primera fila hi ocupa lloch distingit per dret propi lo senyor Sánchez Pérez, al que per antonomasia se li contereix molt justament lo calificatiu de Mestre, lamentém que 'l deixeble de Caco que ab tanta frescura retingué lo que no li estava destinat, hagi disfrutat las primicias de la obra, y, lo que es pitjor, obligat á que son autor tingués que enviar nos un segon exemplar.

Com tenim intenció, que cumplirem, pera que no 's repeteixi que 'l infern n' está empedrat, de parlar bastant extensament de la comedia en cuestió, nos limitém per avuy, á més de consignar que fou estrenada ab superior éxit en lo Teatre de la Comedia de Madrid y que la primera edició s' ha agotat en poch temps, á felicitar al ilustre autor de *Entre vivos y muertos* y *Los hogares frios*, esperant ab ansia que molt prompte son ingeni enriqueixá ab novas joyas la literatura castellana.

**

Poesia profana

Aquest es lo títol de la obreta que nostre simpátich amich y escriptor A. Llimoner (Manel Marinello) ha donat llum, de la que ha tingut la atenció d' enviar nos un exemplar.

Lo senyor Marinello es un dels pochos que ab justicia mereixen lo nom de poetas, sent d' esperar que ab lo coratje ab que entra á la lluyta literaria conquistarà molt en breu un lloch preferent.

Guants certs son los versos del també amich *Joseph Aradern*, al dirigir se als *postastres* que tan abundan:

Si passés ab els versos lo que passa ab els que fan moneda, quants llibres rebutjats y quants periódichs... y rossegant cadenas quants poetas!

Per aixó tenim una verdadera satisfacció en donar compte de produccions com la del amich Marinello, al que interinament doném la enhorabona, sens perjudici de parlarne ab mes extensió altre dia.

MESTRE JORDI.

Catalunya

ESPLUGA DE FRANCOLÍ 11 Febrer.

Ahir un pobre jornalero fill d' aquesta vila, estant treballant en la partida de la Granja y ocupat en arrencar un arbre, tingué la desgracia de que aquest li caygués á sobre deixantle mort al acte no poguent rebre ni 'ls aussilis de la ciencia ni 'ls de la Religió, puig apesar d' haver acudit los metjes ab bastanta llestesa al lloch de la desgracia, hagueren de retirarse sense haver pogut fer res per aquell desgraciat. Deixa una viuda y tres fills. Lo cadavre fou traslladat á Vimbodí per ser lo lloch terme municipal d' aquell poble. Avuy se li donará cristiana sepultura. ¡Que Deu l' hagi acullit en sa santa gloria!

**

Lo bon temps de que venim disfrutant fa que s' adelantin los treballs del camp.

Los propietaris que han comensat á fer ús dels cepes americans acaban de fer sas plantacions y 's disposan

á preparar los camps pera la sembra de las patatas que en aquesta població es fruyt bastant important.

L' aspecte dels sembrats per ara es bó, y es d' esperar que si 'l temps acompanya com ara, la oullita de de grans será millor que l' any passat.

Son affcm. S. S. Q. B. S. M.

Lo Corresponsal.

SECCIO OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Havent acudit á aquest Municipi lo vehí d' aquesta ciutat D. Lluís Quer y Cugat en sollicitud de permís pera construir un murador ó tribuna en la cantonada de la casa de sa propietat situada en lo carrer Camí de Aleixar, ab lo dels Rechs, los vehins y propietaris á quins pugui perjudicar la construcció referida poden presentar las oportunas reclamacions dins lo terme de deu dias següents á comptar desde avuy, á qual efecte estarán de manifest l' expedient y planos de referencia durant las horas de despaig, en lo Negociat de Foment de la Secretaria Municipal.

Reus 11 Febrer de 1897.—L' Alcalde accidental, Manuel Gusi.

Registre civil

del dia 10 de Febrer de 1897

Naixements

Pau Fonts Figuerola, de Pau y Magdalena.

Matrimonis

Cap.

Detuncions

Anton Pons Beneges, 60 anys, Arrabal de San Pere 9.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Santa Eulalia.

Sant de demà.—Sant Benigno.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 10

De Port-Vendres en 9 dias g. «Anna» de 67 toneladas, ab bocoys buyts y bacallá, consignat á Anton Mariné.

De Vinaros en 2 dias b. «Rey Pacifico» de 56 toneladas, ab ví, consignat á Argenté y Rodriguez.

Despatzadas

Pera Mazarrón, llaut «Barcelonés», ab fusta.

Pera Valencia llaut «Filomena», ab lastre.

Pera Cetta, vapor «Correo de Cartagena», ab ví,

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Se participa al públich reusenche que persistint la malaltia del tenor Sr. Bogino s' ha rescindit de comú acord lo contracte y la Empresa ha contractat al distingit tenor Sr. BROTAT, qui debutará lo dissapte dia 13 del corrent en aquesta ciutat.

S' obra un nou abono de dos funcions als mateixos preus y condicions del anterior, últimas é irremissibles pera 'l dissapte y diumenje á la nit, en las quals se posarán respectivament en escena las celebradas y tan aplaudidas óperas LA TRAVIATTA y EL BARBIERI DI SIVIGLIA.

SE • RETRATA •
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y 'LS LABORABLES A PE-TICIO.
NOVAS FOTOGRAFIAS EN CO-LORS. OPERA tots LOS DIUMENGES.
TORRES, FOTOGRAFO
Passeig de Mata, 12,
REUS
Dias de despaig tots los festius.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanóva y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilafranca).
12:11 t. mercaderias, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilafranca).

De Barcelona á Reus
5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilafranca).
1:58 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora
9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
4:21 m. — 8:00 m. — 12:04 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleyda
8:10 m. — 5:20 t.

De Lleyda á Reus
5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
7:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia
9:30 m. y 11:20 n.

De Valencia á Tarragona
11: m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.
De Barcelona (per Tarragona), 8:30 m.
De id. directe, 10:30 t.
De id. id., 1:30 t.

De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 n.
De Madrid y Zaragoza 2:30 t.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.
NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 27 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors, que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
Pera id. á las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslines á las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.
Los poblés servits per peatons á las 9:00 m.
NOTA. A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s deposita en los bússons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Ferrocarril económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde el dia 1 de Octubre de 1896.
Sortidas de Reus: 4:10, 9:06 matí; 2:32 y 5:43 tarde.
Sortidas de Salou: 4:56, 10:46 matí; 5:10 tarde y 7 nit.
Las horas se regeixen per lo meridí de Madrid.

CENTRO VITICOLA DEL VALLES

GRANS CRIADERS DE CEPES AMERICANS

E HISPANO-AMERICANS

Montmeló, Parets, Montornés y Moncada

25 hectáreas de Plantacions

VIUDA Y NEBOT DE ANTON DELMAS

Propietaris viticultors, procedidors dels principals Centres, comarcas agrícoles, videns oficials y particulars del Extranjer, Peninsula y Balears, premiats ab gran diploma de mérit en lo Concurs viti-vinicola de Badalona de 1892. Representació en totes las provincias d'Espanya.

Demànis lo Catálech General núm. 9 de 1896-1897.

Empelts. Barbats. Estacas. Seleccions perfectas. Autenticitat garantidas. Pera telegramas: ANTON DELMAS, Barcelona

V. Y NEBOT DE ANTON DELMAS

DIRECCIÓ GENERAL Ponent, 61, Barcelona | SUB DIRECCIÓ Mar, 46, Valencia

REPRESENTANT EN LA PROVINCIA DE TARRAGONA Pere Fabregas, carrer S. Joan, 28 primer.—Reus.

GUANOS PERA TOTS LOS CULTIUS

GUANO DELMAS CONCENTRAT

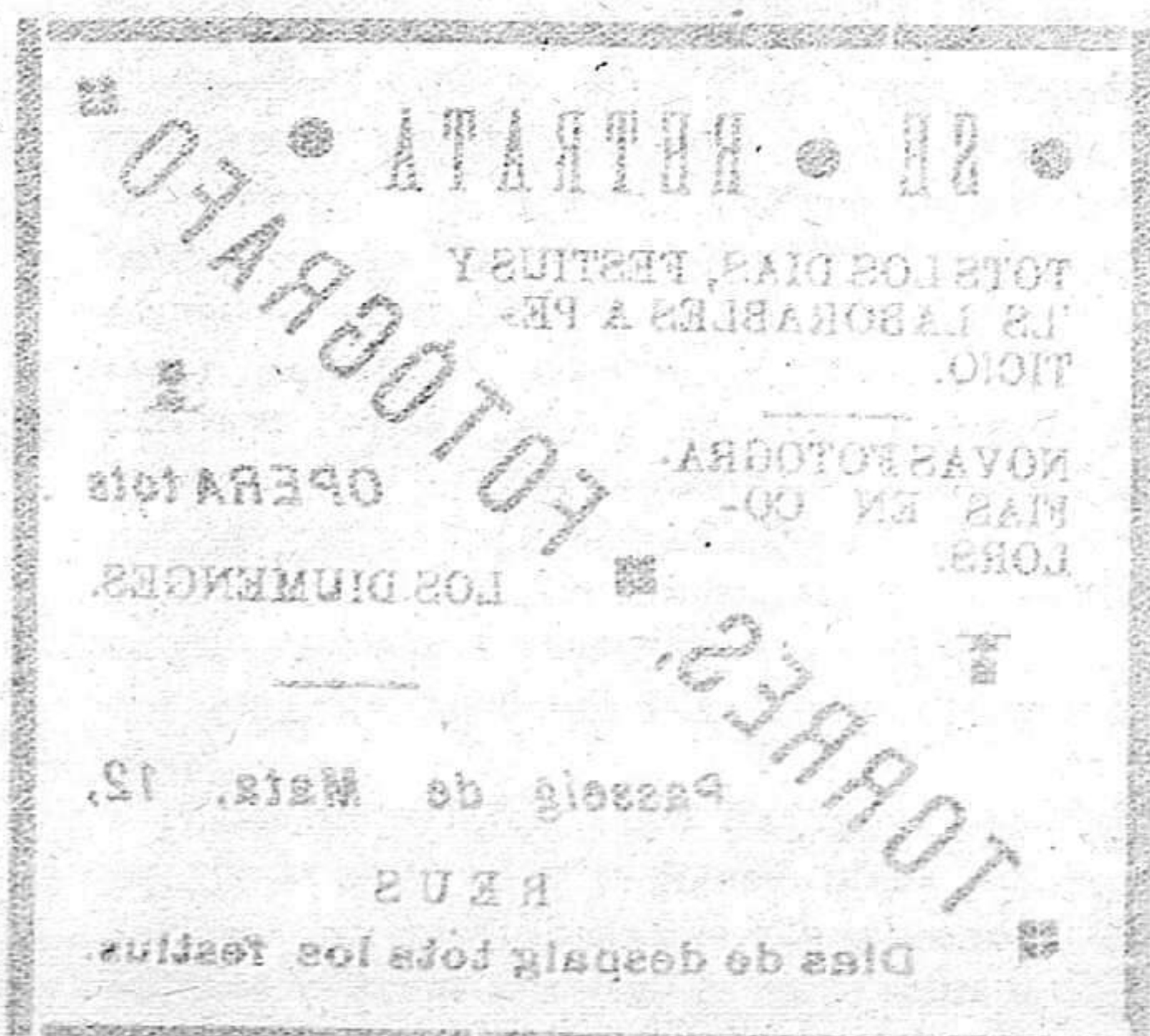
FABRICA A BARCELONA Y VALENCIA

Nostres GUANOS han obtingut, y obtenen cada dia més, un éxit extraordinari en las regions de major importancia agrícola. Contenen tots los elements essencials que las plantas necessitan y en la forma més convenient pera sa assimilació, enrobustint poderosament las plantas, donantlosi una gran resistencia sobre las enfermetats que pesan sobre ellas, augmentant lo rendiment d'un mode sorprenent.

Classificació del guano DELMAS

«Guano Delmas».—Arrós.—Adob complet é intensiu, especial pera 'l cultiu del arrós.
«Guano Delmas».—Cereals.—Adob complet é intensiu pera 'l cultiu de Cereals, Patatas, Hortalissas, Alfals, etc.
«Guano Delmas».—Vinyas.—Taronjers.—Especial pera 'l cultiu de las vinyas, taronjers y de tots los arbres.

Garantisem la composició de nostres Guanes sobre factura.

(Faint, mostly illegible text, possibly a continuation of the advertisement or a separate notice.)

(Faint, mostly illegible text, possibly a continuation of the advertisement or a separate notice.)